

16 Februarie 2007, nr. 168

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la Lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la Procuratură

(înregistrat în Parlament cu numărul 391 din 30 Ianuarie 2007)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la Procuratură.

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Procuratura Generală, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Proiectul are drept scop ajustarea Legii cu privire la procuratură la prevederile noii Legi cu privire la Institutul Național de Justiție. De asemenea se propun unele rectificări privitor la instituția detașării procurorilor.

Fundamentarea proiectului

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei nu este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul nu respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă

6. Suficiența argumentării. În lipsa notei informative, considerăm argumentarea insuficientă.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, În cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului sînt concurente cu alte prevederi ale legislației. Pentru detalii a se vedea punctul 13 din prezentul raport de expertiză.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect nu sînt suficient de clare și concise și nu respectă rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Art. I p.2	La articolul 20, alin. (1), după cuvintele „specialitatea juridică”, se completează cu cuvintele „ <u>de contribuire la înfăptuirea justiției</u> ”.	<p>Considerăm că includerea la art. 20 al. (1) după cuvintele "<i>specialitatea juridică</i>", a cuvintelor "<i>de contribuire la înfăptuirea justiției</i>" comportă un risc sporit de coruptibilitate, determinînd un conflict dintre această normă a proiectului de act legislativ și prevederile Legii privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățămînt superior, ciclul I nr. 142-XVI din 07.07.2005, act legislativ cu aceeași forță juridică.</p> <p>Astfel, lista domeniilor de formare profesională și al specialităților cuprinse în Nomenclator include la domeniul "<i>Științe sociale, economice și drept</i>", domeniul general de studiu "<i>Drept</i>", denumirea specialității "<i>Drept</i>". "<i>Specialitatea juridică</i>", cu atît mai mult "<i>specialitatea juridică de contribuire la înfăptuirea justiției</i>" nu este inclusă în Nomenclatorul amintit.</p> <p>Așadar, nu este clar care sînt acele „<i>specialități juridice</i>" ce „<i>contribuie la înfăptuirea justiției</i>", precum și cine și după ce criterii va decide asupra includerii sau excluderii unei specialități în/din categoria „<i>specialităților juridice ce contribuie la înfăptuirea justiției</i>". De exemplu, funcția de jurist într-un minister este sau nu una ce "<i>contribuie la înfăptuirea justiției</i>" (juriștii din ministere deseori participă în procese judiciare)?</p>	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	De a revizui modificările propuse.
2	Art. I p.4	alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) În scopul îndeplinirii atribuțiilor	<p>Considerăm că modificarea propusă la alin. (2) și alin. (3) ale art.31 este contrară prevederilor art.71 din Codul muncii și nu poate fi acceptată. Astfel, art.71 din Codul muncii</p>	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive	De a revizui modificările propuse.

	<p>Procuraturii, procurorul poate fi detașat în alte instituții. Pe perioada detașării, procurorul își păstrează statutul și beneficiază de drepturile prevăzute de lege pentru personalul detașat.”;</p> <p>alineatul (3), după cuvântul „delegat”, se completează cu cuvintele „sau detașat”.</p>	<p>prevede că detașarea poate fi dispusă numai cu acordul scris al salariatului. Proiectul de modificare al art. 31 al. (2) din Legea nr.118-XV nu reglementează expres o astfel de garanție procurorilor, ceea ce ar putea crea condiții pentru adoptarea de către autoritățile vizate a unor decizii subiective referitor la aplicarea ori neaplicarea prevederilor art. 71 din Codul muncii.</p>	
--	---	---	--

Concluzii

Considerăm că proiectul Legii nu poate fi adoptat în redacția în care a fost propus Parlamentului spre aprobare și necesită a fi corelat cu cerințele Legii nr. 780/2001 privind actele legislative și reglementările Codului muncii.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției